

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Banca Poporală” Dej, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare” Miercurea, „Cassa de păstrare” Săbiște, „Chioșana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crisana”, „Delunata”, „Doina”, „Economia” Cokalm, „Economul”, „Fugeșana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănișterul”, „Hașegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Industria”, „Iulia”, „Lăporana”, „Lugoșana”, „Luceafărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Sîlvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărândeana”, „Zlăgheana”, „Agricola”, însoțire economică de magazin și anticipațiuni, Hunedoara.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe ½ an K 6.—.

DIRECTOR
IOAN I. LAPĂDATU.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul IX.

Sibiu, 19 Maiu 1907.

Nr. 20.

Ex uno discite omnes.

Desigur tuturora ne e cunoscută știrea despre criza de insolabilitate, în care a ajuns săptămânile trecute unul dintre cele mai mari institute de bani maghiare: *Cassa de păstrare din Cașovia*.

Motivul nemijlocit, care a făcut să izbucnească criza, la aparență e neînsemnat. Câteva vești rele despre acest institut — puse în circulație prin un nemulțumit — au fost de ajuns să producă o spaimă neobicinuită între deponenții băncii, ale căror depuneri se urcau la 15 milioane coroane și cari îngrijați asaltară ghișeurile cassei defaimate reclamându-și de urgență economiile și averile lor. În fața unui astfel de asalt neașteptat, conducerea băncii se arată neputincioasă. În lipsa de capitaluri mobile și rezerve, ea se văzù constrânsă a refuză plățirea depunerilor reclamate, o împrejurare care mări și mai mult spaima și neîncrederea lumii. În câteva zile lucrurile ajunseră așa de departe încât numai după ce interveniră institutele mari din Bpesta, ba chiar și guvernul și orașul Cașovia, deponenții începură a se liniști și banca, ajunsă în criză, putù să-și reeie cursul normal al afacerilor sale.

Aceasta e întreaga întâmplare, de care facem amintire nu pentru a ne bucură, cum desigur ar fi făcut o bună parte a presei străine din țară dacă ar fi fost vorba de o bancă românească, ci pentru a cunoaște și examina un caz foarte caracteristic din care putem mult și bine învăța.

Iar ca să putem învăța din această întâmplare credem că primul lucru cu care va trebui să fim în clar e să știm care a fost adevărata cauză, cauza primordială a crizei amintite? Poate vor crede unii că cauza a fost lipsa de cinstori intențiunile rele ale conducătorilor băncii!

Nu! În privința aceasta situația a fost neexcepționabilă. Adevărata cauză a fost miopia în politica financiară de bancă a celor ce au avut în mâinile lor direcția institutului, miopie care trebuie să ne surprindă cu atât mai mult, cu cât este vorba de un institut mare, care se bucură în măsură însemnată de încrederea publicului creditor. Căci numai o miopie adâncă poate explica de ce această bancă, care administră depozite de 15 mil. cor. rămăsese la un capital social de abia 900,000 cor. și de ce, cu toate venitele mari ce le avea și cu tot timpul îndelungat de când există, fondurile de rezervă îi erau relativ neînsemnate. Și iarăș numai o miopie financiară condamabilă poate explica de ce valorile activelor mobile dela această bancă — de fapt au fost atât de puțin mobile, iar rezerva efectelor publice, relativ, mică. Fi-rește că o asemenea disproporție între afaceri, n'a putut da pept cu năvala deponenților alarmați și n'a putut împiedecă criza, care s'a desfășurat neașteptat de iute și cu toată puterea ei.

Desigur însă că dacă banca aceasta ar fi avut fonduri proprii mai mari și mai proporționabile, dacă în consecvență ar fi avut și credit mai conziderabil, din cari o parte să fi rezervat pentru timpuri mai grele, dacă dintr'o rezervă mai mare de efecte ar fi avut ce lombardă în momentele critice și dacă, în fine, activele i-ar fi fost de fapt mobile și cu scadențe scurte, — atunci de bună samă criza ar fi putut fi înlăturată în momentul apariției sale. Așa însă ea n'a putut fi împiedecată, precum cu singuranță — în cazuri analoge — n'ar putea fi împiedecată nici de alte multe din băncile țării noastre.

Acestea premerse, să ne întrebăm, cum trăim noi în această privință?

Se știe că »Revista Economică» a discutat adeseori posibilitatea crizelor de natura celei întâmplare la Cașovia. Ea a arătat că depunerile sunt nește capitaluri pasive de cea mai

extremă gingășie, a căror plasare pretinde multă pricepere și mai multă precauțiune. Ba, adeseori a mers și mai departe și a arătat, că felul cum se primesc și plasează multe dintre depunerile băncilor noastre poate deveni — în timpuri grele — o sarcină omoritoare. Dar «Revista Economică», credincioasă chemării sale, a atras atențiunea și asupra remediilor, ce se pot lua pentru delăturarea inconvenientelor de cari suferim. Ne-a propus să fim cât se poate de severi la apăsarea circumstanțelor cari determină natura depunerilor. Ne-a recomandat în repetite rânduri termenele lungi de abdicere, dobânda normală, procurarea rezervelor de efecte publice și mobilizarea pretenziunilor de durată lungă. În fine ne-a sfătuit să adoptăm scadențele scurte, să dăm preferință cambiilor de circulațiune și reescontul să-l întrebuițăm numai ca un izvor extraordinar de credit.

Nu putem zice că băncile noastre ar fi rămas de tot surde la aceste sfaturi, dar nici că le-ar fi dat importanța ce li-se cuvine. E drept că băncile române — mai cu samă față de trecut au azi o rezervă mai considerabilă — nici decum însă suficientă — de efecte publice și că în timpul din urmă au început a mobiliza unele din pretenziunile lor active de durată lungă. Ei, dar ce e un stoc de efecte publice de 5—6 mil. cor. pe lângă depozite de peste 60 milioane? Și ce sunt imprumuturile hipotecare cedate de unul-două mil. față de active imobile de aproape 40 mil. cor.? Prea puțin! În urma urmelor însă și acest puțin ar însemna ceva dacă nu ne-ar fi contrabalansat de unele porniri ale noastre neadmisibile în politica rațională de bancă. Așa de ex. pe când unii își dau toată silința să obțină depuneri solide, pe atunci alții de pe la băncile noastre — cu prea puțină conziderație la natura gingășe a acestor capitaluri — pare că n'au alt scop decât să acapareze depuneri cu ori-ce preț și pe lângă ori-ce dobândă. Zilnic vedem cum multe dintre băncile române oferă pentru depuneri 6% + darea, bagsamă numai ca să poată avea cât mai multe depozite de acestea. Și capătă, pentrucă se găsesc destui de aceia, la cari singura conziderație la fructificarea unui capital e dobânda. Se uită însă că astfel de oameni sunt cei dintâi cari, oferindu-se în altă parte dobânzi mai mari, sunt gata să-și ridice depozitele și să le ducă celui ce va licita mai sus. Așa este. Și cum nu stabilitatea și mobilitatea depunerilor sunt criteriile după cari se judecă primirea și plasarea acestor capitaluri, ce se întâmplă? De câte-ori, să se ridice vre-o depunere mai mare, apelăm la reescont. Foarte bine. Căci cine ar putea să aibă ceva contra unei astfel de proceduri, mai cu samă dacă reescontul băncilor noastre ar fi

rezervat pentru trebuinți extraordinare? Ni-menea! Ei, dar nu e așa. La noi reescontul e deja exhaustat așa că în cazuri critice cu greu ne-am putea ajuta. Ne mai rămân — se va zice — efectele publice. Bune ar fi acestea, zicem și noi, numai cât, năcazul este că o parte a acestora este deja lombardată, iar o altă parte nu este lombardabilă. În chipul acesta, dacă ne-am întrebă sincer, ce ne-ar rămânea pentru timpuri critice, n'am putea răspunde alta decât: norocul și încrederea publicului nostru.

Să nu uităm însă că norocul cel mai bun e celce și-l face omul singur, iar încrederea publicului e o garanție atât de plăpândă, încât și cel mai slab vânt adeseori o poate sdruncina. Ea trebuie vecinic grijită și întărită. Și mijloacele cele mai sigure prin care ne-am putea asigura norocul și am isbuti să ne câștigăm încrederea publică nu pot fi altele decât: consolidarea financiară a afacerilor băncilor noastre.

Nu vom mai repetă la acest loc căile consolidării financiare. Acele s'au expus de atâteaori și atât de amănunțit în «Revista Economică» încât ar trebui să fim cu cap de peatră ca să nu le fi putut pricepe. Vom spune cel mult că criza dela Cașovia să fie pentru noi un memento care să ne îndemne la cea mai mare precauțiune, pentrucă să putem rezistă în zile grele. Noi n'avem la spatele noastre nici bănci mari, nici guverne și nici comunități și municipalități. Noi ne avem pe noi și pe Dumnezeu.

Să fim deci cu grije și cu luare aminte!

I. I. L.

După adunările generale.*)

Aproape toate băncile noastre au ținut adunările generale și putem constată că deși acelea nici acum nu sunt destul de cercetate, totuș se observă o îmbunătățire față de trecut intrucât acelea nu mai sunt o formalitate legală ca până aci, care trebuie implinită, ci corporațiuni, cari cu viu interes desbat obiectele ce formează ordinea de zi.

Spre lauda conducerii băncilor fie zis, în general aceste adunări decurg în mod normal, concluzele se aduc cu bună înțelegere și cu stricta observare a legii și statutelor. Nu putem însă retăcea că mai ales anul acesta ici-colea s'au ivit în adunările generale și note discordante, ba chiar și o formă de obstrucție provenită demulțorii numai din patimă. Durere sunt și vreo câteva adunări generale protestate — proteste provenite mai mult din cauze formale.

Așa d. e. într'o adunare generală un acționar ține o disertație întreagă la raportul direcțiunii care durează aproape o oră și prin aceasta nu folosește cauzei, căci disertației îi lipsește calitatea principală, anume: de a capacita. În altă adunare generală am observat o obstrucție formală. Un grup de acționari la fiecare obiect cerea votare secretă, bazat pe acel §. din sta-

*) La acest articol am conzultat și manualul despre statutele societăților pe acții a dlui Dr. Engel Aurél.

tute, că „dacă cer 5 acționari votare secretă președintele e dator să o ordoneze”. Prin aceasta firește se îngreunează și se amână aducerea concluzelor cu cetirea apelului nominal, împărțirea ședulelor de votare și scrutinii.

Tot în aceea adunare am observat apoi, că la fiecare obiect fie cât de neimportant se sculă câte un acționar și însinuă vot separat.

Și acest grup de acționari de abia reprezintă o parte mică a voturilor prezente.

În alt caz a dat anză la supărare, că prezidiul în adunare nu l-a condus președintele direcțiunii, ci alt membru din conziliul administrativ, deznignat de însaș direcțiunea, o chestie mai mult de formă.

Nimenea nu va negă necesitatea opoziției, căci fiecare om de bine știe, că opoziția e controla conducerii, dar opoziția trebuie să aibă și bunăvoința de a îndreptă, dacă e ceva de îndreptat și a nu face opoziție și la acele propuneri, cari sunt în interesul progresului societății, numai din simplul motiv, că propunerile nu au venit dela opoziție. În cazuri de acestea ușor se desvoaltă animozități, neînțelegeri și patima apucă rădăcini. Majoritatea adunării generale de altă parte iar e datoare, ca recunoscând vreo propunere bună, făcută de opoziție, să o primească căci astfel se stabilește bunăînțelegere și cimentarea institutelor.

Pentruca să putem judecă mai bine voiu descrie câteva principii ale *ordinii de pertractare în adunările generale*.

De acestea se țin întrebările cu privire la *prezidiu, la dreptul de participare la adunarea generală și îndreptățirea acționarilor de a lua parte la dezbateri*, mai ales însă *cercul de activitate al prezidentului*. Cu privire la președinte, acela de regulă e acționar, ceea ce însă nu e inomis de lipsă. În privința aceasta statutele sunt dătătoare de ton. La cele mai multe bănci adunarea generală e prezidată de președintele direcțiunii sau substitutul său. La altele prezidează directorul executiv și în fine la cele mai puține prezidează un președinte ales de adunarea generală ad-hoc sau pe timp mai îndelungat.

Legea noastră comercială în privința aceasta e liberală, și totul depinde dela statute; dacă însă în acestea nu se află dispoziții referitoare la prezidiu, atunci adunarea generală, ca orice corporațiune, înainte de a intra în dezbateri obiectelor, se va constitui.

Ceea ce privește persoanele îndreptățite a lua parte la adunările generale e dătător de ton textul §-ului 176 a legii comerciale în sensul căruia adunarea generală are mențiunea, ca în ea *acționarii* să exercieze drepturile ce le compet. Prin urmare e clar că în adunarea generală numai *acționari* pot lua parte. Și cu toate acestea nu este exchis, ca chestii administrative să se concreadă și altor persoane; așa d. e. chiar prezidiul, notarul adunării generale, eventual vreun expert chemat pentru lămurirea vreunor chestii pot fi și neacționari, în care caz însă acestia iau parte numai cu vot consultativ și numai întrucât adunarea generală (majoritatea aceleia) îi admite.

Dreptul acționarului de a se prezenta la adunarea generală trebuie bine distins de exercierea dreptului de vot. În privința celui din urmă de regulă statutele cer împlinirea unor condițiuni așa d. ex. depunerea acțiilor la cassa societății până la un termen anumit, eventual proprietatea unui număr anumit de acții etc. Deci cu privire la exercierea dreptului de vot statutele sunt dătătoare de măsură. Dreptul de a se prezenta la adunarea generală îi compete însă fiecărui acționar, chiar și atunci când nu a împlinit

condițiile prescrise pentru exercierea dreptului de vot. Firește prin aceasta rolul acționarului prezent este numai, că asistă la adunare, — nu are deci dreptul a lua parte la discuții, a face propuneri și a vota.

Dreptul de a lua parte la discuții îl are fiecare acționar prezent, care a îndeplinit condițiile statutare cu privire la exercierea dreptului de vot. Discuția însă nu e iertat să se depărteze dela obiect, nici nu poate să devină armă de obstrucție, prin care se împiedecă pertractarea în adunarea generală. În cazuri de aceste președintele e dator a interveni. Nu e exchis ca statutele și cu privire la dreptul de a discuta să conțină restricții; acestea însă nu e permis să fie așa, ca în general tot dreptul de a vorbi să devină iluzoric, căci o asemenea dispoziție statutară nu e validă. Tot asemenea stă și chestia cu dreptul de a face propuneri. Propunerile însă trebuie să se mărginească la obiectele puse la ordinea de zi cu excepția propunerii pentru convocarea unei adunări generale conform §-ului 177 din legea comercială. În privința aceasta de regulă statutele conțin dispoziții. La unele bănci direcțiunea e obligată a pune la ordinea de zi a adunării generale proxime propunerile, cari se fac din partea unui anumit număr de membrii în un termen anumit. Dar și dacă nu ar conține statutele dispoziții de natura aceasta, bazați pe §. 177 al legii com., acționarii în adunarea generală pot aduce concluzul, ca să se convoace o altă adunare generală în care să se pună la ordinea zilei un obiect oarecare, și prin aceasta — chiar și când statutele ar dispune altfel — acționarilor le este dată posibilitatea să-și facă propunerile lor în adunarea generală.

Cercul de activitate al președintelui de regulă se fixează în statute. La cele mai multe institute de ale noastre dispozițiile statutare conțin numai, că „președintele conduce discuția, numește notarii și verificătorii adunării generale”. În cazuri de acestea de cercul de activitate al președintelui se ține:

Constatarea formalităților anume că adunarea generală s'a convocat în regulă și în conformitate cu dispozițiile legale și statutare, că este prezent numărul recerut de acționari ca să se poată aduce concluze valide etc. Dacă președintele ar întrelăsa constatarea împlinirii formalităților, aceasta nu poate formă cauză de protest a adunării generale numai în cazul, când de fapt s'ar dovedi, că formalitățile nu s'au împlinit.

În privința aceasta la unele tribunale mai ales în timpul mai nou s'a desvoltat praxa, că tribunalul nu se mulțumește cu constatarea președintelui, luată și la protocol, ci pretinde direct documentarea împrejurării că toate formalitățile s'au împlinit. În sine aceasta nu ar fi o condiție grea de împlinit, dacă ar subversă numai împrejurarea, că la băncile noastre publicărilor, cu conziderare la acționari, se fac în foi cetite de aceia, de regulă redactate în limba română și tribunalele nu ar pretinde înaintarea publicărilor în original, ungurește, respective în traducere legalizată și prin aceasta nu ar face spese zadarnice băncilor noastre.

Protocoalele adunărilor generale acum mai pe tot locul se redigează în original și în limba statului, deasemenea și bilanțul se înaintează la tribunal în text unguresc original; iar legea comercială pretinde numai înaintarea protocolului adunării generale și a bilanțului; deci credem, că dacă tribunalele pretind mai mult, aceasta se întâmplă din prea multă scrupulozitate. Dar despre aceasta la altă ocazie mai pe larg.

Tot de cercul de activitate al președintelui se ține și numirea notarului și a verificătorilor procesului verbal, dacă statutele nu dispun altfel. Dacă s'a în-

tămplat însă în privința aceasta vreo întrelăsare prin care s'a luat posibilitatea de a compune procesul verbal, atunci firește se ivește eventual necesitatea de a se țineă altă adunare generală. Întrelăsarea aceasta nu învoalvă motiv de atacare a adunării generale.

Președintele deschide discuția asupra obiectelor puse la ordinea de zi, el are dreptul și datorința a conduce desbaterile, dă sau detrage cuvântul, după principii, că fiecărui acționar, la cerere, trebuie să-i dea cuvântul; mai departe ordonează votarea și publică concluzul și în fine încheie adunarea generală.

În general discuțiile în adunările generale au să urmeze în conformitate cu dispozițiile statutare și, întrucât statutele nu ar dispune, să se observeze regulile parlamentare.

E evident însă, și viața practică ne învață, că în adunările generale ale societăților pe acții nu se poate suferi obstrucția oricât am aderă la îndreptățirea aceleia din punct de vedere parlamentar. Principiul este clar, căci adunările generale au scopul, ca să fie dată posibilitatea acționarilor ca prin discuție temeinică să rezolve întrebările ce obvin, din ceace apoi reiese, că orice activitate, care stă în contradicție cu principiul amintit, trebuie combătută.

Adunările generale sunt adunări, cari au să rezolve de multeori întrebări urgente și eventual legate și de termin, deci au caracterul unei consfături a acționarilor și nicidecum nu e permis să devină loc pentru obstrucție.

Din punctul acesta de vedere e apoi a se judeca și întrebarea abuzului de cuvânt.

Firese lucru, că în privința aceasta încă nu e permis să mergem într'alt extrem, anume trebuie să observăm și principiul, că scopul adunărilor generale nu e votarea mecanică, ci discuția obiectelor, capacitatea reciprocă și numai ca rezultat final votarea.

E regulă generală, că în adunarea generală trebuie să i-se dea fiecărui acționar dreptul de cuvânt în aceea măsură, care se recere la discutarea temeinică a întrebării. Dreptul acesta al acționarului nu-l poate denegă nici președintele nici statutele nici adunarea generală. Concluze aduse de adunarea generală cu neobservarea acestei reguli, pot fi atacate. În schimb însă nu trebuie dat cuvântul în măsură prea mare. Dacă în direcțiunea aceasta statutele nu dispun altfel președintele detrage cuvântul, cu aceea observare însă, că la caz, dacă adunarea generală dorește ascultarea oratorului președintele trebuie să se acomodeze. Dacă oratorul se departă de obiect președintele e dator înainte de toate să-l provoace la ordine și dacă aceasta provocare ar rămâne fără rezultat, să-i detragă cuvântul. Detragerea cuvântului nu poate avea loc pentru întreaga adunare generală, ci numai cu privire la obiectul ce se pertractează.

Din acestea toate reiese, ceace am amintit mai la deal, că adunările generale au caracterul unor consfături a acționarilor, în cari se discută și decid obiectele puse la ordinea de zi și acelea nu e permis să devină scenă de obstrucție.

În primul rând însă, mai ales între împrejurările grele de azi, trebuie să avem în vedere interesul institutelor noastre, și toate interesele personale trebuie să încete în fața interesului comun.

Să întărim institutele, cari le avem și să ajutăm poporul care ne formează clientela, iată două probleme principale la cari trebuie să țântim și cari prețind, ca să aducem în consonanță interesul clientelei

cu al acționarilor, ferindu-ne de dividende și tantieme grase, cari dau anză de multeori la lupte ce se resimt în adunările generale. R.

JURISDICȚIUNE.

Numirea oficială a comunelor în firmă.
Intrebuințarea numirei oficiale a comunelor este obligatorie și în firmele de limbă străină. (Tabla reg. din Marosvásárhely sub Nr. 420/1907).

Precum se știe în timpul mai nou tribunalele noastre comerciale, contrar uzului din trecut, au început a refuză înregistrarea firmelor în cari în o formă oarecare figurează și numirea comunei — dacă aceea nu este indicată cu numirea oficială. Pe motivul acesta au fost silite mai multe din institutele noastre de bani nou înființate a-și modifica firma, cum este: „Illidiana“ din Illadia, „Puiana“ din Pui, „Teiușana“ din Teiuș, „Hosmăreana“ din Hosman și poate și altele de cari n'avem cunoștință.

Acum urmează și întreprinderile săsești, căci tribunalul din Elisabetopole, la propunerea comisariatului ministerial incredințat cu supraveghierea anunțurilor oficiilor de înregistrare a firmelor, a ordonat ștergerea firmei întreprinderii „*Elisabethstädter Handelsgenossenschaft*“, provocând totodată direcțiunea acesteia, ca în timp de 30 de zile să anunțe spre înregistrare o firmă nouă corăspunzătoare dispozițiilor articol. de lege VI din 1898.

Instanța a doua, tabla reg. a aprobat deciziunea instanței prime, pe baza motivelor sale. *

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 15 Maiu 1907.

Deși situațiunea pieții financiare internaționale se ameliorează tot mai mult, reducerea etalonului așteptată în Londra nu s'a făcut nici în săptămâna aceasta. Cauza poate fi în parte fluctuațiunile pieții din Berlin, unde dela dizolvarea consorțiului care preluase în a. tr. împrumutul imperial-german și consoliile prusieni de 500 milioane mărci cu $3\frac{1}{2}\%$, a crescut cererea, fiindcă s'au oferit spre vânzare titlii de peste 100 milioane mărci din acest împrumut, cari s'au împărțit între membrii consorțiului.

Altă cauză mai poate fi și cererile de medio, de cari încă trebuie să se țină cont. În Berlin discontul privat a crescut consecutiv câteva zile, ajungând mai pe urmă la $4\frac{1}{2}\%$.

Pe piața internă cererile de medio abia au fost ceva mai însemnate ca de obicei, de aceea pe piața liberă discontul privat a rămas neschimbat. Cambiile de prima bonitate s'au escontat în Viena cu $4\frac{1}{4}\%$. Se pare că și mai departe în cursul acestei luni. nu se vor ivi variațiuni mai însemnate, precum a prezis secretarul general al băncii austro-ungare în ultimul seu raport către consiliul general al băncii.

Etalonul oficios al băncilor de emisiune în prezent este următorul: Viena și Budapesta $4\frac{1}{2}\%$, București 5% , Berlin $5\frac{1}{2}\%$, London 4% și Paris $3\frac{1}{2}\%$.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„*Buciumana*“, reuniune de păstrare și anticipare în Bucium-Poeni și-a încheiat bilanțul pe 1906, al VI-lea an de gestiune cu active de K 80,613, (în 1905 K 75,478), și cu un profit net de K 999,77, aproape egal cu cel al anului 1905. Escontul, ramul principal de afacere se prezintă cu K 48,262 (în 1905 K 46,654), iar Creditele cambiale cu acoperire ipot. cu K 25,443, față de K 24 873 în anul precedent. Capitalul societar de K 10,802 este mai mic decât în 1905 cu circa K 490. Depozitele spre fructificare arată o creștere de circa K 800 (starea K 22,564), Reescontul din contră s'a redus dela K 37,774 la K 32,539. Venitul brut de K 8,863 este mai mic decât în anul precedent cu circa K 500.

Adunarea generală s'a ținut la 20 Aprilie a. c., raport asupra ei n'am primit.

*

„*Dacia*“, institut de credit și de economii, soc. pe acții în Orăștie. Bilanțul acestui institut pe 1906, comparat cu cel al anului precedent, arată puține schimbări. Totalul activelor se cifrează cu K 802,664 (în 1905 K 796,612) și profitul net de K 14,072 este cu circa K 800 mai mare decât în 1905. Singuraticii rami de afaceri sunt aproape neschimbați; Escont K 517,779 (în 1905 K 519,230). Cred. camb. cu acop. ipot. K 107,885 (în 1905 K 108,064). Realități (incl. Isvorul mineral) K 91,713 (în 1905 K 96,714). Dintre pasive au crescut Rezervele dela K 33,063 la K 38,606, Reescontul cu K 47,000 la K 315,177, din contră s'au redus Depozitele spre fructificare cu circa K 50,000 la K 235,854. Venitul brut de K 60,109 este mai mare decât în 1905 cu circa K 2,100.

Adunarea generală a avut loc la 4 Martie a. c., căreia direcțiunea i-a prezentat următoarea propunere pentru distribuirea profitului net de K 14,072,67: Dividende K 7,000.—. Fondului de rezervă K 1,500.—. Tantieme diverse K 2,074,90. Scopuri culturale K 261,29. Amortizări de dubioase K 2,500.—. Transpus pe 1907 K 736,48.

*

„*Dunăreana*“, institut de credit și economii, soc. pe acții în T.-Cubin. Bilanțul acestui institut pe 1906, al VII-lea an de gestiune, arată în comparație cu bilanțul anului precedent următoarele schimbări mai esențiale: la totalul activelor o creștere dela K 429,356 la K 510,795. anume au crescut Escontul cu circa K 59,000 la K 358,670 și Cambiile ipotecare dela K 81,591 la K 110,801, pe când Imprumuturile ipotecare sunt neschimbate ca și în 1905 cu K 24,419. Dintre pasive s'au sporit Rezervele cu K 4,951 la K 8,951, Depozitele spre fructificare dela K 164,230 la K 202,879 și Reescontul cu circa K 43,000 la K 197,755. Venitul brut de K 41,526 este mai mare decât în 1905 cu K 6,500; iar profitul net de K 11,008 în creștere față de anul precedent cu circa K 200.

Adunarea generală s'a ținut la 31 Martie a. c.

*

„*Hățegana*“, institut de credit și economii, soc. pe acții în Hățeg. Anul 1906, l-a încheiat acest institut, în ce privește profitul net, mai nefavorabil decât anul precedent, căci a realizat numai un profit net de K 20,181, mai mic decât în 1905 cu circa K 4,000. Singuraticii rami de afaceri încă nu arată mari schimbări față de trecut. Escontul se cifrează cu K 826,467 (în 1905 K 824,053), iar Imprumuturile ipotecare au

crescut cu circa K 12,400 la K 99,221. Casele institutului sunt prezentate neschimbate cu K 55,004, ca și în 1905. Ce privește pasivele arată o creștere considerabilă Depozit. spre fruct. anume dela K 585,836 la K 748,842, în urma cărei creșteri Reescontul a putut fi redus cu circa K 113,000 la K 26,622. Rezervele s'au sporit cu circa K 8,200 la K 43,103, asemenea Fondul de penziune cu vre-o K 2,000 la K 15,027. Venitul brut al anului 1906 a fost de K 92,568, mai mare decât în 1905 cu circa K 6,000.

Adunarea generală s'a ținut la 16 Februarie a. c. și a hotărât a împărți profitul net de K 20,181,81 cum urmează: Dividendă și supradividendă K 16,000. Fondului de rezervă K 2,045,45. Tantieme diverse K 1,253,64. Fondului de penziune K 245,45 și Scopuri culturale K 300.

Dividenda s'a fixat cu 8% = K 8 de cupon.

*

„*Isvorul*“, reuniune de împrumut și păstrare în Sângeorgiu-român și-a încheiat al III-lea an de gestiune cu active totale de K 59,409 și la un venit brut de K 5,435 cu un profit net de K 1.812. Acest institut nu cultivă împrumuturi cambiale de loc, ci numai Imprum. pe oblig. cu cavenți și Imprum. ipotecare, dintre cari cele dintâi se prezintă cu K 46,081, iar cele din urmă cu K 11,328. Capitalul fundamental se cifrează cu K 23,935, iar Depozitele spre fructificare cu K 31,423, în fine Rezervele cu K 260.

Acest institut și a ținut adunarea generală la 3 Martie 1907 sub prezidiul d-nului Dr. Andreiu Monda, fiind notar dl Ioan Marcu, iar verificători ai procesului verbal d-nii Ioan Algeorge și Karácsonyi András. Au fost prezenți 20 membri fondatori, reprezentând 414 părți fundamentale cu 236 voturi.

Profitul net de K 1.812,47 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 1,580,38. Fondului de rezervă K 204,24. Scopuri filantropice-culturale K 17,08. Fondului de realități K 10,77.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a adaus la Fondul filantropic.

Dividenda s'a fixat cu 8% = K 2 de parte fundamentală și se plătește cu începere dela 16 Martie 1907.

În direcțiune s'au ales d-nii: Teodor Marțian și Alexandru St. Buia, iar în comitetul de supraveghiere domnul Teodor Iepurean.

*

„*Jiana*“, institut de credit și economii, societate pe acții în Fetreșeni. Conform bilanțului încheiat la 31 Decembrie a. tr. afacerile vechi active ale acestui institut au rămas aproape neschimbate ca și în 1905, anume Escontul cu K 262,211 (în 1905 K 261,881) și Imprum. camb. cu acop. ipotecară cu K 33,940 (în 1905 K 33,180) iar ca poziție nouă vedem în active Imprum. ipotecare cu K 31,130, cu cari totalul activelor prezintă starea de K 333,755 față de K 300,573 în 1905. Dintre pasive cea mai mare creștere o arată Depozitele spre fructificare, cari s'au duplicat față de 1905, arătând starea de K 108,743; asemenea au crescut Rezervele cu K 5,237 la K 8,163; Reescontul din contră s'a redus cu circa K 27,000 la K 140,658. Profitul net de K 10,191 este în creștere față de 1905 cu circa K 580, iar venitul brut se prezintă cu K 31,963 (+ față de 1905 de K 7,400).

*

„*Ligediana*“, institut de credit și de economii, soc. pe acții în Liget și-a încheiat bilanțul pe 1906 cu active de K 82,752, cu circa K 10,300 mai mari decât

În 1905, anume s'a sporit: Escontul dela K 49,177 la la K 56,854 și Cambiile cu acoperire ipototecară cu rotund K 4.000 la K 25.000. Capitalul societar este neschimbat cu K 16,900 din cele K 20,000 cât a fost fixat la întemeiere. Depozitele spre fructificare s'au sporit cu circa K 9,400 la K 30,731, iar Reescontul arată o mică reducere de K 300 la K 26,997. Venitul brut de K 8,266 este în creștere față de 1905 cu circa K 600, iar profitul net s'a redus cu K 254 la K 2,607'67, care sumă în adunarea generală dela 10 Martie a. c. s'a împărțit conform propunerii direcțiunii cum urmează: Dividendă 8% după capitalul încurs K 1,352 și restul de K 1,255 la Fondul de rezervă. *

COMUNICAȚIUNE.

Investițiuni la căile ferate de stat ungare.

Fără îndoială unul din cele mai importante proiecte cari s'au prezentat în anul curent camerei deputaților ungari este pentru interesele economice ale țării, *proiectul despre investițiuni la căile ferate de stat ungare.* Sunt prea cunoscute publicului calamitățile din iarnă, ivite mai ales în urma multelor scăderi și lipsuri, de cari sufer atât liniile, pe cari se face circulațiunea, cât și materialul de mișcare (locomotive și vagoane); prin urmare îmbunătățirile și reparaturile ce se intenționează abia satisfac o necesitate imperativă. Ambele corpuri legiuitoare și-au împlinit numai o datorie, când fără multă discuție, care putea să trăgăneze executarea multor lucrări urgente, au primit acest proiect; mai rămâne acum să fie provăzută cu sancțiunea regală pentru a se pune în lucrare.

Cu privire la planul de acțiune pentru executarea lucrărilor s'a făcut următoarea împărțire în 3 categorii:

1. Lucrări de executat pe baza art. de lege XIV 1904, prin care s'a încuviințat un credit de 153 milioane coroane pentru investițiuni la căi ferate, din cari s'au folosit deja în a. crt. K 18.7 milioane.

2. Lucrări de executat în cadrul investițiilor regulate anuale, pentru care scop s'au pus la dispoziție în anul acesta K 5'64 milioane.

3. Lucrări de executat din cele 30 milioane K, votate acum de corpurile legiuitoare.

Pentru executarea singuratecelor lucrări direcțiunea căilor ferate a căutat a fixa termene cât mai scurte, ca astfel să fie dată posibilitatea de asfâr și cât mai mult din ele în cursul anului curent, și a delătură astfel cel puțin în parte calamitățile ivite iarna trecută la circulațiunea trenurilor de mărfuri și persoane.

Din creditul acordat pentru lucrările categoriei prime, se vor construi din nou și întregi unele linii ferate, se va zidi pe o linie ferată (Galanta-Zsolna) a doua rețea, se va reconstrui o linie ferată cu un pod nou peste Dunăre etc.

Din suma votată pentru lucrări curente se vor face reparaturi, schimbări și clădiri noi la aproape 40 stațiuni, se va zidi un pod de fier peste Criș în locul altui pod de lemn, și se vor face locuințe pentru lucrători.

Din creditul de 30 milioane se vor folosi 2'48 milioane K pentru reparaturi și ameliorări de natură numai provizorie la gările din Budapesta; 1'2 milioane K se vor folosi pentru îmbunătățiri la gara din Fiume. Schimbări mai mari se vor face pe liniile Szajol—Arad—Teiuș, Szajol—Püspökladány și Püspökladány—Oradea-mare—Predeal, atât la gări cât și la șini. Pentru

înlesnirea transportului de cărbuni din Petroșeni sunt proiectate lucrări însemnate pe linia: Simeria—Petroșeni. Liniile paralele se vor face între Rékas—Ujszász, Czegléd—Szolnok și la Oradea-mare.

Dela executarea acestui proiect se sperază cel puțin o reducere a multelor inconveniente cunoscute, cari au cauzat însemnate pagube comerțului, căci o sanare radicală a tuturor defectelor comunicațiunii reclamă investițiuni mult mai mari și mai costisitoare.

—n.

CRONICA.

Drept de firmare. În ultima ședință a direcțiunii institutului „Albina” din Sibiu, domnii *Dr. T. Brediceanu*, secretar și *Iosif Lissai*, șef-contabil, au fost investiți cu dreptul de a semna firma societății, cumulativ cu câte un membru al direcțiunii.

*

Tovărășiile în Germania. De curând a apărut statistica oficială a tovarășilor din Imperiul german. Conform acesteia în 1905 numărul tovarășilor înregistrate a fost, fără tovarășiile centrale, de 23,559, iar numărul membrilor 3.592,208, pe când în anul precedent au fost 22,128 tovarăși cu 3.378,265 membri; numărul tovarășilor prin urmare este în creștere cu 1431, iar al membrilor cu 213,943. Cele 23,559 de tovarăși ale Imperiului german se împart în următoarele 8 grupuri: 1. Tovărăși de credit 14,493 cu 1.987,344 membri. 2. Tovărăși de lucru (patroni și lucrători) 209, cu 20,306 membri. 3. Tovărăși de valorizare (industriale) 106, cu 8,742 membri. 4. Tovărăși de cumpărare (industriale) 524 cu 24,697 membri. 5. Tovărăși de valorizare (agricole) 3,418 cu 270,144 membri. 6. Tovărăși de cumpărare (agricole) 2,164 cu 162,306 membri. 7. Tovărăși de consum 2,531 cu 1.102,092 membri și 8. Alte tovarăși 114 cu 16,557 membri. În total se află deci în Imperiul german 14,493 tovarăși de credit cu 1.987,344 membri; 839 tovarăși industriale cu 53,745 membri; 5582 tovarăși pentru produse agricole cu 432,450 membri; 25,331 tovarăși de consum cu 1.102,092 membri și 114 alte tovarăși cu 16,557 membri.

*

BIBLIOGRAFIE.

A apărut Nrul 5 din „Economia” (anul III). Cuprinde un articol interesant despre ou și dezvoltarea embrionului în el; apoi despre gândacul de Maiu; despre cultura băgrinului; o mulțime de varietăți și informațiuni de însemnătate. Redactor: *A. Diaconovich*, Caransebeș. Abonamentul 4 coroane la an.

Sumar.

Ex uno discite omnes. — După adunările generale. — *Jurisdicțiune:* Numirea oficială a comunelor în firmă. — *Revista financiară:* Situațiunea. — *Societăți financiare și comerciale:* „Buciumana”, „Dacia”, „Dunăreana”, „Hațegana”, „Isvorul”, „Jiana”, „Ligediana”. — *Comunicațiune:* Investițiuni la căile ferate de stat ungare. — *Cronică:* Drept de firmare, Tovărășiile în Germania. — *Bibliografie:* „Economia”.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 15 Maiu 1907.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
A. Datoria de stat ungară.			
4	Kenta ung. aur, ... scut. de dare	112'10	112'25
4	" " Cor. . . . . " " "	94'05	94'25
3 1/2	" " " " " " " " " " " "	83'20	83'50
—	Impr. cu premii à 100 fl. . . . . " " "	—	201'—
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	149'60	150'—
3	Impr. p. regul. Porților de fier " " "	75'85	77'50
4 1/2	Oblig. de regalii croato-slavone " " "	101'75	101'50
4	" rurale ungare " " "	94'45	95'—
4	" " croato-slav. " " "	—	96'50
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. in cor, Mai-Nov., sc. de dare	93'70	98'85
4	" " " " Ian.-Iulie " " "	98'55	98'85
4-2	" " " " în hârtie, Febr.-Aug. " " "	99'95	100'25
4-2	" " " " argint April-Oct. " " "	100'—	100'25
4	Losuri din 1860 à fl. 500.—	154'25	155'—
4	" " 1860 à fl. 100.—	212'—	215'—
—	" " 1864 à fl. 100.—	260'—	260'—
4	Renta austr. aur., scut. de dare	116'85	117'10
4	" " Cor. " " " " " " " " " "	98'65	98'90
3 1/2	" " de invest. " " " " " " " " " "	88'55	—
C Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	93'35	93'40
5	" " Viena " " " " " " " " " "	102'75	—
6	" bulgar p. căi ferate din 1889 à frs 125	120'60	119'75
4	Imprumut Temeș-Bega din 1897	94'25	95'—
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	99'10	—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	99'90	100'—
4	" " " " 50 ani în coroane	100'80	100'80
4 1/2	Banca comer. ung. Pesta în fl.	100'30	101'—
4	" " " " în cor. " " " " " " " " " "	96'15	96'—
4 1/2	Obl. com. "banca" ung. "Pesta cu 10% premie	106'40	107'—
4	" " " " repl. 60 ani " " " " " " " " " "	96'15	96'25
4	Scris. fonc. I "Casă de păstr. patr., Pesta	96'—	96'75
4	Obl. com. " " " " " " " " " " " " " "	96'—	96'75
—	Obl. cu premii I. "Casă de păstr. patr. à K 100	—	116'25
4	Scris fonc Inst. de credit fonciar ungar în cor.	94'50	95'50
4 1/2	Banca ipotecară ungară în cor.	100'20	101'—
4	" " " " " " " " " " " " " " " " " "	96'—	96'—
—	Obl. cu premii Banca ung. hip. à K 100	—	116'75
5	"Albina", Sibiu	—	101'—
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " " " " " "	—	100'—
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiu, ...	101'25	100'—
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " " " " " "	96'50	97'—
4	" " " " Brașov	101'50	101'50
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu, ...	101'25	101'—
4	" " " " " " " " " " " " " " " " " "	97'—	97'—
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	—	—
3	1880 à fl. 100	—	—
—	Impr cu premii Inst. de cred fonc. aust. din	283'—	—
—	1889 à fl 100	—	—
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot	—	—
2	" " " " săbesc à frcs 100 —	106'50	110'—
5	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100	259'50	—
—	Basilica—Budapesta à fl. 5—	23'70	23'75
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100—	445'—	445'—
—	Buda, comuna à fl. 40—	184'—	185'—
—	Pálffy, à fl. 40—	180'—	180'—
—	Crucea roșie austriacă, à fl. 10—	47'75	48'—
—	" " " " ungară, à fl. 5—	30'50	30'80
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100—	486'—	485'—
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	—	9'50
—	Lozuri „Jó sziv”, à fl. 4—	—	—
F. Valute.			
—	Galbini imper pr. bucată	11'40	11'43
—	20 franci aur	19'15	19'15
—	20 marce aur	23'57	23'56
—	Sovereigns pr bucată	24'06	—
—	Ruble hârtie pr bucată	2'52	2'53
—	100 Marce hârtie	117'85	117'92
—	100 franci hârtie	—	96'—
—	100 lire hârtie	95'55	95'65
—	100 lei hârtie	—	95'40

Cursul pieții Sibiiu din 16 Maiu 1907.

se cump. se vând.

Galbini	K	11'24	11'34
Lei (bilete)	"	94'60	95'—
Lei (argint)	"	93'80	94'80
Marce (hârtie sau aur)	"	117'40	117'80
Napoleon d'or	"	19'08	19'18
Lire turcești (aur)	"	21'50	21'70
Sovereigns	"	23'85	24'08
Ruble (hârtie)	"	251'—	251'50
Ruble (argint)	"	244'50	246'50

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 15 Maiu 1907.

Grâu de Bănat	per 100 kg. vinde . .	19'60—20'40
" " Tisa	" " " " " " " "	20'10—21'25
" " Pesta	" " " " " " " "	20'—20'75
" " Alba-reg.	" " " " " " " "	19'90—20'60
" " Bacica,	" " " " " " " "	19'70—20'50
Secară	" " " " " " " "	15'45—15'90
Orz	" " " " " " " "	14'45—15'—
Ovės	" " " " " " " "	16'35—16'85
Porumb	" " " " " " " "	12'55—12'75
Rapiță,	" " " " " " " "	—
Slănină (clisă)	" " " " " " " "	130—138'—
Untură de porc B.-Pesta	" " " " " " " "	153—154'—

Bursa de București.

Cursul din 15 Maiu 1907.

Rentă amort., impr. 185 mil. din 1903, 5%	vinde	Lei	102 ³ / ₄
" " " 274 " " 1890, 4%	"	"	92 ¹ / ₂
" " " 180 " " 1898, 4%	"	"	90 ¹ / ₂
" " " seria A. și B. din 1905, 4%	"	"	89 ¹ / ₂
" " " convertită din 1905, 4%	"	"	89 ¹ / ₄
Obligațiile Credit. județian și comunal 5%	"	"	101 ¹ / ₂
Scrisuri fonciare rurale 5%	"	"	100 ¹ / ₂
" " " " " " " " " " " " " " " " " "	"	"	90 ³ / ₄
" " " " " " " " " " " " " " " " " "	"	"	98 ¹ / ₂
" " " " " " " " " " " " " " " " " "	"	"	95 ¹ / ₄

Banca de asigurare Transilvania.

—Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 5. —

Asigurări contra pericolului de foc și exploziune.

Asigurări pe viață în toate combinațiile.

Asigurări pentru cazuri de accidente.

Asigurări contra pagubelor prin grindină.

Asigurări contra infracției (furt prin spargere de casse și locuințe).

Nr. 2 (20—52)

Asigurări de sticle la galantare, etc.

Pentru bănci de credit condiții foarte avantajoase pentru asigurarea ipototecelor și reduceri considerabile de premii pentru membrii oricărei reuniuni agricole sau tovărășii economice.

„CIACOVANA“, institut de credit și econ. în Ciacova.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de **contabil** la „Ciacovana“, Csákova (comit. Timiș) se publică concurs cu condițiunile următoare:

1. Salar anual K 1600.
2. Locuință în natură în casele institutului, constatătoare din: 3 chilii, culină, cămară, pod, pivniță, în curte separată. Locuința se poate ocupa numai la 1 Iulie st. n. 1907; până atunci competiția de locuință va solvi-o institutul în bani.
3. Tantiema statutară.
4. Ceice doresc a reflecta la dobândirea acestui post, au să documenteze, că au absolvat școala comercială, că au prestat examenul de maturitate și că posed limba română, germană și maghiară perfect în vorbire și scriere, și că sunt capabili a compune independent bilanțul.

Rugărilor sunt a se adresa direcțiunii institutului „Ciacovana“, Csákova (Temes m.) până incluzive 30 Maiu st. n. 1907.

Numai cei cu praxă de bancă vor fi luați în conziderație.

Noul ales are să-și ocupe postul la 15 Iunie st. n. 1907.

Alegerea va fi în 1 Iunie st. n. 1907.

Dat în ședința plenară a direcțiunii, ținută în 9 Maiu st. n.

Nr. 73 (2-2)

Direcțiunea.

Drepturile, datorințele și răspundibilitatea

membrilor din direcțiune

și

Drepturile, datorințele și răspundibilitatea

comitetului de supraveghiere

de

Alfred Kormos,
directorul revistei „Magyar Pénzügy“

traduceri autorizate de

Constantin Popp,

funcționar la Centrala inst. de credit și econ. „Albina“.

Se pot comanda la traducător în Sibiu sau la Librăria arhidiecezană din Sibiu, cea dintâi cu prețul de K 3.—, iar cea din urmă cu prețul de K 1.50.

În editura Delegațiunii Bancilor Române
au apărut:

Problemele Reformei Bancilor,

de Dr. C. Diaconovicih.

Prețul: broș. K 1.—, leg. K 1.50.

Anuarul Bancilor Române

Pe anii

1900 — 1901 — 1902 — 1903 — 1904 — 1905 — 1906.

Prețul: câte K 3.—.

Se comandă la Administrația „Revistei Economice“ în Sibiu (Nagyszeben).

Au apărut

„BIBLIOTECA BĂNCILOR ROMÂNE“

Nr. 1.

Studii de contabilitate

(principiile fundamentale ale contabilității în partidă dublă)

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comerciale.

Nr. 2.

Băncile Române

din

Transilvania și Ungaria

de

Constantin Popp,
funcționar la Centrala „Albina“, Sibiu.

Nr. 3 și 4.

Efectele publice

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comerciale.

Nr. 5-8.

Studii practice de bancă

de

Ioan I. Lăpădatu,
secretarul institutului de credit și econ. „Ardeleana“.

Se pot procura de la domniile autori în Sibiu și Orăștie cele două dintâi à 50 fil., a treia cu K 1.— și a patra cu K 2.—.